

Női tükör

Abortuszon átesett nőknek tartanak lelkigyakorlatot egyházmegyénkben ▶ 9. oldal

Irodalom

A Vas megyei Weöres Sándor *Hazaszálló* című versével emlékezünk halottainkra ▶ 10. oldal

Imaiskola

A szociális testvérek rovata az imádságról és a különböző imafajtákról ▶ 12. oldal

VI. ÉVFOLYAM 11. SZÁM • 2013. NOVEMBER • ÁRA: 150 Ft

A Hit Évével a hitünket is lezárjuk?

Előző Szentatyánk, XVI. Benedek pápa 2012. október 11-én, a Hit Éve megnyitóján így fogalmazta meg ennek az évnek a programját: „zarándoklat a mai világ sivatagjain keresztül, s erre az útra csak azt vesszük magunkkal, ami szükséges. Sem botot, sem zsákot, sem kenyeret, sem pénzt, sem két köpenyt – ahogyan az Úr mondja az apostoloknak, amikor misszióra küldi őket (vö. Lk 9,3), egyedül csak az Evangéliumot és az Egyház hitét, amelynek fénylő megfogalmazását adják a II. Vatikáni Zsinat dokumentumai, valamint a 20 éve megjelent Katolikus Egyház Katekizmusa.”

November 24-én lezárul ez a tematikus év, viszont a zarándoklat nem ér véget. Nagy veszélyét látom annak, hogy

amikor egy ilyen évet befejezünk, szó szerint magunk mögött tudjuk, kipipáljuk és hamar megfeledkezünk arról, hogy eddig mit is tartottunk fontosnak. Inkább csak előre nézünk és várjuk a következő tematikus évet, annak újdonságaival és kihívásaival. Pedig mind ugyanazt hirdeti: térjünk meg Krisztushoz és fedezzük fel újra a hitet, hogy az Egyház minden tagja Krisztus hiteles tanúja legyen a mai világban, és ezáltal képes legyen másokat is a hitre vezetni.

Mondhatjuk azt is, hogy Krisztus, de még inkább Ábrahám óta a „hit évezredek” éljük. Nagyon fontos ezért, hogy bár formálisan az év bezárul, bensőnkben arra kell törekednünk, hogy hitün-

ket minél tökéletesebben éljük meg és adjuk tovább, hogy azok újabb és újabb hit magvai lehessenek egy új megtérő, egy új hívő lelkében.

Hogy milyen jelentősége van a hitnek az életünkben, azt most Ferenc pápa új enciklikájában, a „*Lumen fidei*”-ben (A hit világossága) is megismerhetjük. Ez nemcsak a püspököknek, a papoknak és a szerzeteseknek íródott, hanem minden krisztushívőnek. Amikor az Egyház a hitről beszél, akkor mindannyiunk közös hitéről tanít. És ez a hit, „amelyet Istentől természetfeletti ajándékként kapunk, megvilágítja az utat, megmutatja az időben zajló vándorlásunk (zarándoklásunk) irányát” (LF 4).

[Kovács József]

Közösen a Hit Évében rendszeresen tartottak felnőtt katekéziseket, amelyeken lelkipásztorok tanítottak a hitről

LITURGIA

Kis liturgikus illemtan

Készület a templomba II.

Cikkorozatunk első részében megállapítottuk, hogy a templomba való készülőtünk egyik fontos szempontja a ruházat. Kiválasztásánál nem a kényelemnek, hanem a tisztetnek kell lennie az elsődleges szempontnak. Otthoni készülőtünknek másik fontos szempontja az idő. A templomba időben történő megérkezés a készülődés időben való megkezdésével kezdődik. Mindenkinek ismernie kell magát annyira, hogy mennyi idő alatt készül el, mennyi idő kell, mire a templomba ér. Legalább 10 perccel a szentmise kezdete előtt már illik Isten házába megérkezni, így számoljunk az indulással. 10 perc ugyanis mindenkinek kell ahhoz, hogy lélekben is összeszedje magát, felkészüljön az istentiszteletre. Ha pedig még szentgyónást is szeretnénk végezni, akkor jóval a szentmise kezdete előtt a gyónatószéknél kell lennünk. Amennyiben a templomban már a szentmise előtt közösen imádkoznak, dicséretes ezekbe az alkalmakba elejétől fogva bekapcsolódni, így időzíteni érkezésünket.

Az idő kapcsán megemlítjük még a szentségi böjtöt, mely a szentáldozás előtti egy órára vonatkozik. Vagyis, aki szentáldozáshoz szeretne járulni, a szentmise kezdete előtt kb. 30 perccel már ne vegyen magához ételt és italt, legfeljebb vizet, illetve orvosságot. Az idősök és a betegek a szentségi böjt alól fel vannak mentve.

Indulás előtt ellenőrizzük, hogy nálunk van-e az imakönyvünk, van-e zsebkendőnk, illetve akinek szükséges, a szemüvege. A perselybe szánt adományunkat is jó, ha már ekkor előkészítjük. Imakönyvet akkor is vigyünk magunkkal, ha a templomban is van, vagy esetleg az énekek szövegét kivetítik. Ezek nem helyettesítik a saját imakönyvet, és nem szabad, hogy leszokjunk a saját imakönyvünk használatáról.

Még a templomon kívül rendezzünk el minden olyan dolgot, ami bent már kényelmetlen lenne. Úgy lépünk be Isten házába, hogy már lehetőleg semmi se vonja el figyelmünket!

[Ipcs Bence]

PÉLDAKÉPEK

Kosztka
Szent Szaniszló

Gazdag lengyel nemesi családban látta meg a napvilágot 1550-ben. Életrajzírói halála után annyira kiszínezték gyermekéveit, hogy abban nem lehet megkülönböztetni a legendás elemeket a valóságtól. Annyi azonban biztos, hogy nagyon kedves, imádságos és jámbor gyermek volt és őszinte, mély, katolikus vallásos nevelésben részesítették szülei, akik a legnehezebb időkben is kiálltak a katolikus Anyaszentegyház mellett.

Tizennégy éves volt Szaniszló, amikor bátyjával együtt Bécsbe ment tanulmányai folytatására, az ottani jezsuita nemesi kollégium konviktusába, amelyet a következő évben feloszlattak, így egy protestáns családba kerültek elszállásolásra. A bátyja nagyon megörült az új szabadságnak és megismerkedett a bécsi szórakozóhelyekkel, ahová öccsét is szeretne volna elhívni, de Szaniszló mindig kitért a hívások elől. Bátyja nem adta fel, sőt végül már erőszakhoz is folyamodott, hogy öccsét megismertesse a kocsák világával, de Szaniszló ennek is ellen tudott állni.

Megfogant szívében a nagy vágy és felismerés, hogy jezsuita pap szeretne lenni, de jól tudta, hogy apja és bátyja mindent megtesznek azért, hogy a hivatásában megakadályozzák. Elment a bécsi jezsuita provinciálhöz, hogy felvételt kérje a rendbe, de nemleges választ kapott, mert ehhez a provinciához tartozott Lengyelország is, és féltek a rendi előljárók, hogy kivívják maguk ellen a gazdag és befolyásos család haragját.

Kosztka Szent Szaniszló szobra a soproni Szent György-templomban

Szaniszló nem adta fel, mert azt a tanácsot adták neki, hogy menjen a felső-németországi provinciába. Ott fel fogják venni, ha nem, akkor viszont Rómába kell mennie a generálishoz. Így is történt, gyalogosan elindult Augsburgba, de végül is az Örök Városban érte el célját. Édesapja, amikor értesült arról, hogy fia jelentkezett a jezsuita rendbe, írt neki egy levelet, hogy hagyjon fel elgondolásával, mert elfogattatja Rómában és láncra verve viteti vissza Lengyelországba.

Erre már nem kerülhetett sor, mert Szaniszló közben megbetegedett és hamarosan meg is halt. Generálisa nagyon szépen emlékezett meg róla: „*Lelki nagyságával még jobban megmutatta nemességét, mint származásával. Élete mindenestül az erény példaképe volt, halála mindenkinek épületes.*”

Mindössze tizennyolc évet élt, de eljutott az életszentség magas fokára. Példakép lehet minden ember számára, különösen is a fiataloknak, akik keresik a hivatásukat, vagy akik éppen az élveztek mámorában élnek, hogy lehetséges erkölcsösen és tisztességesen is élni a fiatalkor éveit.

[Déri Péter]

Új magyar boldog

Október 19-én Budapesten, a Szent István-bazilika előtti téren a boldogok sorába iktatták Sándor István vértanú szalézi testvért. A szentmisét Erdő Péter bíboros mutatta be, a boldoggá avatási dekrétumot Angelo Amato bíboros, a Szentatya követe olvasta fel.

A bűnbánati szertartás és a Kyrie után megkezdődött a boldoggá avatási szertartás. Don Pierluigi Cameroni, a Szalézi Társaság egyetemes posztulátora kérte Angelo Amato érseket, avassa boldoggá Sándor István szalézi testvért, és ismertette olasz nyelven a vértanú életét. Majd Ferenc pápa képviselőjében Angelo Amato felolvasta a boldoggá avatásról szóló apostoli levelet. Christus vincit hangjaira leleplezték a bazilika homlokzatára függesztett Sándor István arcképet. Szentbeszédében Erdő Péter bíboros, az evangélium magvető példázatahoz kapcsolódva, arról beszélt: „Krisztus tiszta kenyere” akkor lehetünk, ha követjük életünkben és halálunkban Isten akaratát. „Sándor Istvánban azt az embert kell meglátnunk, aki élete gabonáját bizalommal vetette el. Ünnepezzük benne a hőst, aki szerzetesi hivatásához élete árán is hű maradt” – fogalmazta meg Erdő Péter.

Angelo Amato bíboros arról beszélt: a vallásüldözés szakadékot teremt az emberek között, a vértanúk áldozatukkal, a testvériséggel, a megbocsátással és az elfogadással hidakat építenek. Arra kereste a választ, mit üzen Boldog Sándor István vértanú a ma emberének. Rámutatott, hogy a fiatalokkal és fiatalokért élt Sándor István mind a munkában, mind a közösségben a megszentelt élet hűségének példája. Kiemelte a vértanú szerzetes nevelési vágyát, mely mindig felis-

merzte a rá bízott munkás fiatalok lelki szükségletét. Majd megfogalmazta: az Istennek szentelt élet valódi, vér nélküli mártíromság, mely az evangélium és szalézi karizma hűségében teljesedik ki.

Havasi József szalézi szerzetes – Boldog Sándor István egykori társa – a 100 éves letelepedését ünneplő Magyar Szalézi Tartomány nevében fogalmazta meg köszönetét. Megemlékezett azok munkájáról, akik előkészítették a boldoggá avatást. Figyelmeztetett: Boldog Sándor Istvánt nemcsak tisztelni, hanem követni kell, azáltal, hogy tanúságot teszünk Krisztus mellett, hirdetjük evangéliumát, akár alkalmas, akár nem. Don Pascual Chávez szalézi rendfőnök köszönetnyilvánításában az Egyház, a magyar nemzet és a Szalézi Társaság közös örömeként ünnepelte a boldoggá avatást.

Az ünnepségen egyházmegyénk több lelkipásztora is részt vett, Szombathelyről pedig 49 fős busz és több személyautó indult Budapestre a Szent Kvirin Szalézi Plébánia szervezésében. A buszon a dicsőséges rózsafüzér imádkozása mellett Sándor István életét is méltatták a zarándokok, akik között sok fiatal hívő volt. Ők különösen nyitottak a vértanú életpéldája iránt, hiszen Sándor István a magyar fiatalságért ajánlotta fel halálát.

[Forrás: Magyar Kurír]

Rövid hírek

„A hit Isten értékes ajándéka, amely megnyitja elménket, hogy meg tudjuk ismereni és szeretni tudjuk őt. Kapcsolatba akar lépni velünk, hogy részesítsen bennünket az ő saját életében, hogy életünknek teljesebb értelmet adjon, jobbá és szebbé tegye. Isten szeret minket!” – hangsúlyozta Ferenc pápa a missziós világnapi üzenetében. Az Egyház 1926 óta minden év október harmadik vasárnapján megtartja a világmiszió napját. A Szentatya hangsúlyozta, hogy az evangélium hirdetése hozzátartozik ahhoz, hogy Krisztus tanítványai vagyunk, és állandó elkötelezettséget jelent, mely élteti az egész Egyházat.

Október 12-én a miskolci minorita templomban mutatott be szentmisét Ternyák Csaba egri érsek. A város papságának kérésére, a Hit Éve alkalmából, a város védőszentje, Szent István király példája nyomán felajánlotta Miskolcot, vezetőit és lakosait a Boldogságos Szűzanyának, a Magyarok Nagyasszonyának.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia rendezésében, a Magyar Katolikus Kultúra Napjai programsorozat központi eseményeként került sor az Országos Katolikus Kórustalálkozóra Budapesten. Színpadra álltak a székesegyházi kórusok, illetve a székesfehérvári Vox Mirabilis kórus és a Mátyás-templom énekkara. A több mint ezer kórustag közös énekében felcsendülő művek felölelték az egyházzene történetét a gregoriántól egészen a XIX. századig.

A HÍREK FORRÁSA: MAGYAR KURÍR

Tudomány és hit

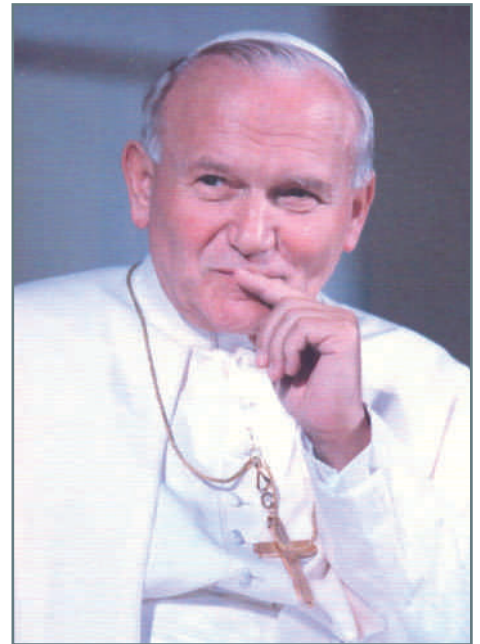
A tudomány és hit fogalmával, egymáshoz való viszonyával kapcsolatban sok a félreértés és a téves nézet. Hajlamosak vagyunk a tudományt a hit rovására felértékelni, a hitet pedig a hiedelem vagy a feltételezés nivójára süllyeszteni. Általában tudomány (tudás) alatt értjük azt az ismeretanyagot, amiről tapasztalataink alapján megbizonyosod(hat)unk, vagyis a tudás (tudomány) bizonyított ismeret. Ezzel szemben a hit olyan ismeret, amelynek igazáról pillanatnyilag racionálisan nem győződhetünk meg. Más szóval a hit olyan tudomány, amit (még) nem bizonyítottak, a tudomány pedig már bizonyított hit. A hitnek egy különös, kitéüntetett válfaja az istenhiten alapuló vallásos hit.

Ám a tudás és a hit ezen megkülönböztetése mégis erőltetett, mert időleges. Van ugyanis olyan tudás, amelyről később derül ki, hogy „csak” hit. Például az emberek évszázadokon át joggal hitték, hogy a Nap keleten kel, nyugaton nyugszik. Galilei óta tudjuk, hogy a Nap nem mozog, hanem a föld forog saját tengelye és a Nap körül. Bár Galilei felfedezésének korabeli elutasítását ma gyakran kultúrbotránynak állítják be, a mindennapok embere évszázadokon át jogszerűen tudta, mert látta, hogy a Nap reggeltől estig (kelettől nyugatig) egy pályát ír le, s ezt bizonyítottnak vélte. Csak később derült ki, hogy ez tévtan (téves tudás), ha tetszik hit, (hittük, hogy a Nap mozog), hiszen téves bizonyítékra építettük.

E példával ellentétben létezik olyan hit is, amiből idővel tudás lesz. Minden tudományos kutatás, felfedezés kezdetben csak feltevés (hipotézis), vagyis hit, s csak a bizonyítás után válik tudománynyá. Közvetételekor Galilei, sőt Einstein relativitás elmélete is csak hipotézis volt. Van, amikor egy hipotézis viszonylag hamar bizonyított tudássá alakul, de számos hipotézis esetleg sohasem nyer bizonyítást. Például a szélteben-hosszában tanított, mintegy 14 milliárd évvel

ezelőtt keletkezett ún. ősrobbanás elmélete csak egy hipotézis, ami ugyan az univerzum keletkezésében sokmindent (de nem mindent) képes magyarázni, ám nincs igazolva. Nem ad választ például arra, hogy hogyan keletkezett az ott szereplő anyag és antianyag, a semmiből csak teremtéssel lehet valamit előállítani. Az ősrobbanás lényegében éppen olyan hit, mint az isteni teremtés, csak ez „magas” természettudományos köntösben jelenik meg, míg a teremtés – a zsidó-keresztény kultúrtörténetben – bibliai alapokra támaszkodik. Tulajdonképpen maga a vallásos hit is egy hipotézis, a végső bizonyosság elővételezése, amely ugyan nincs bizonyítva, de isteni kinyilatkoztatásra épül. A vallásos hit halálunkig, racionálisan csak részben felfogható ismeret marad. Hosszú távon azonban – az egzakt tudományok (például a matematika) kivételével – nincs éles különbség a hit és tudomány között, illetve a különbség mindig csak a történelmi idő függvényében érzékelhető. A bizonyított tudáshoz vezető út ugyanis tévedéseken át vezet, a ma igazsága a holnap tévedésévé válhat. Vannak olyan szkeptikus tudósok, akik szerint a világon semmi sincs megcáfolatlanul bizonyítva.

Sokan úgy tartják, hogy a vallásos hit és tudomány különbsége abban rejlik, hogy mindkettőnek más és más a tárgya. A természettudomány a véges, anyagi világot kutatja, ismeri meg, míg a hit a természetfölöttit, szellemi vallja, magyarázza, éli, a kettő között tiszta választóvonal van. Ahol a tudomány végződik, ott kezdődik a hit. Ám ez is csak látszólagos, mert a természettudományos kutatás végességét, határait nem lehet korlátozni. Galilei joggal állapíthatta meg, hogy: „A Szentírás könyve és a természettudomány könyve ugyanarról az Istenről beszél.” Éppen ezért nem helyes a tudományt valamiféle valláspótlékként feltüntetni vagy azt egyfajta tudomány-hitté avanszálni.

A hit támaszkodik a tudományra, nem kerülhet vele ellentétbe (Boldog II. János Pál)

Mindezek alapján megállapítható, hogy a hit és tudomány megkülönböztetése jogos ugyan, ám a kettő szembeállítás, alá-, illetve fölérendelése (vetélkedése az első helyért) helytelen és erőltetett, mert a kettő közt nincs éles különbség. Adott esetben a gyakorlatban hit és tudomány egymás ellen is harcolhatnak, más esetben viszont kölcsönösen keresik, sőt feltételezik egymást. A tudomány a hitet, míg a hit a tudást nem nélkülözheti, sőt egymást kiegészítik. A hitnek a tudomány fölé helyezése fideizmushoz, a természettudomány egységültségét hirdető világnézet pedig szcientizmushoz vezet.

Istennek már nincs szüksége hitre, mert Isten „tudja a hitet”, ő maga a tökéletesség, az abszolút tudás, a mindent tudás. A végső időben a mi vallásos hitünk is bizonyossággá, azaz tudássá válik. Addig helyesen tesszük, ha Boldog II. János Pál pápa véleményét fogadjuk el, aki szerint „a hit támaszkodik a tudományra, nem kerülhet vele ellentétbe”. Ez valóban így van, hiszen a világmindenséget alkotó Isten nem kerülhet szembe művével. Önmaga által is jónak mondott teremtésének elemei (nézetei) nem kerülhetnek ellentmondásba, azok csak szent összhangban, harmóniában lehetnek egymással.

[Prof. Dr. Széll Kálmán]

Hiszem az örök életet...

Először is két fogalmat meg kell különböztetni. A halhatatlanság a keresztény felfogásban az emberi lélek egyik tulajdonsága a másik kettő mellett (szabad és szellemi). Ez a lélek természetéhez tartozik. Az örök élet azonban nemcsak a lélekre, hanem a testre is vonatkozik. Vagyis a lelkünk már most az örök életét éli, a testünknek meg örök élete lesz a feltámadás után. Szóval nem egyszerűen határok nélküli a földi életünk, korántsem valamiféle vágányhosszabbításról van szó. A túlvilági élet gyökeresen új, más és vég nélküli élet, egyáltalán nem logikus következménye vagy biológiai folytatása ennek a létnek.

Vannak olyan vélemények, hogy a tudomány 20–25 év múlva már képes lesz – szervek átültetésével, genetikai manipulációval, gyógyszereléssel – valóra váltani a halhatatlanságot. Nem kizárt, hogy ez biológiailag megvalósítható. Csakhogy a kereszténység nem ezt hirdeti. Mi a túlvilágot nem az emberi élet meghosszabbításaként látjuk, szerintünk a különbség nem pusztán annyi, hogy jobban fogunk élni.

A kereszténység nem ilyenfajta halhatatlanságról, hanem örök életéről beszél. Van ennek egy határsávja, ahol számot kell adnunk az életünkről. Egyes hittudósok szerint ez bennünk zajlik. A másodperc törtrésze alatt felismerhetjük, milyen irányba ment az életünk. Majd megismerjük az ítéletet és elkezdődhet az örök életünk, amit most kell előkészítenünk Istennek tetsző életünkkel.

A keresztény felfogás szerint az örök élet a személyes beteljesülésünk Isten jelenlétében a halálunk után. Az örök élet a hazaérkezésünk Istenhez és nem pedig valamiféle örök körforgás. Azt valljuk, nincs reinkarnáció, nincs visszatérés „egy új kosztümben”. Hiszen akkor az élet elvesztené a súlyát, értelmét. Egyetlen földi életünk van, amely alatt meg kell sokszoroznunk talentumainkat és továbbadnunk kincseinket. Isten épp ezt kéri tőlünk számon.

Az életet nem azért kell komolyan venni, mert elmúlik. Éppen fordítva: azért kell komolyan venni, mert folytatódik, vagyis mert örök életünk van.

A Hiszekegy utolsó cikkelye, az örök életéről és a végső dolgokról szól. Végső dolgokon értjük azokat az eseményeket, amelyek az utolsó napon következnek be, azaz Krisztus Urunk második, dicsőséges eljövételét, a holtak feltámadását, az utolsó ítéletet, Isten Országának (uralmának) beteljesedését, és a mindenség újjáteremtését. Általában úgy gondoljuk, hogy mindezeknek a mi konkrét életünkhöz vajmi kevés közük van.

Ha végigtekintünk a magunk és kortársaink mindennapi életén, a hétköznapi munkán, bevásárláson, ügyintézésen és a hétfégi pihenésen, kikapcsolódáson – kinek a tévé előtt, kinek a kis kertben vagy a plázában –, okkal merül fel a kérdés: Hol kapcsolódik az életünk a végső idők eseményeihez? Hol van jelen a parlamenti vitákban és gazdasági tanácskozásokon, a kulturális találkozókban és kerekasztal-beszélgetéseken, az emberek értelmi, akarati, érzelmi és szexuális életében a keresztény hit lényegi valósága, melyről tanúságot teszünk minden szentmisén: „Halálodat hirdetjük Urunk, és hittel valljuk feltámadásodat, amíg el nem jössz!”

A sok-sok aktuális kérdés, akut probléma és sürgős tennivaló között ez a fajta igazi készülődés az örök életre messzerűnek, életidegennek és sokaknak teljességgel elfogadhatatlannak is tűnik.

Keresztények közül sokan hiszik ugyan, hogy lesz majd örök élet, valójában azonban azt kívánják, hogy halasztódjék minél későbbre, olyan beláthatatlan, világ végi messzeségbe, hogy ne is kelljen rá gondolniuk.

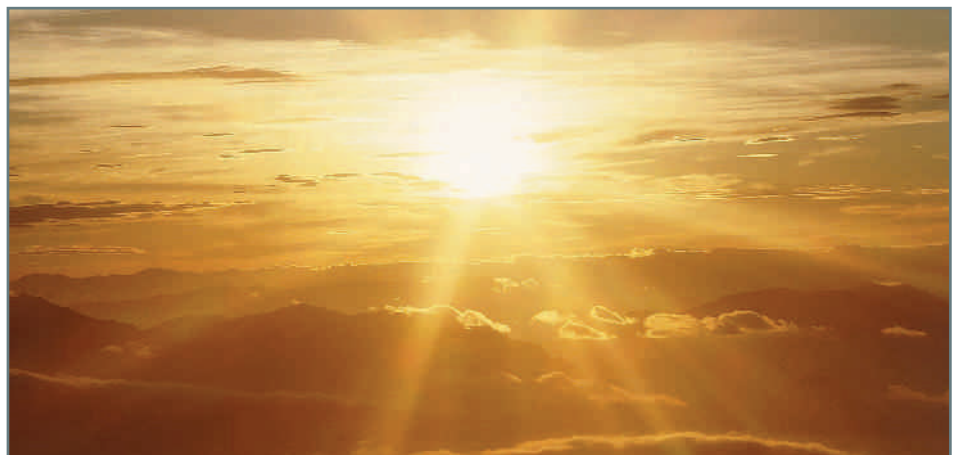
Pedig az első keresztények életét a nagy beteljesedés: a végső napok félelmetes, ugyanakkor reményteljes ragyogása irányította. Úgy élték meg a végső időket, mint a legnagyobb és legbiztosabb realitást, amely alakította mindennapi életüket. Nem az számít, hogy mikor is lesz az az eljövétel, hanem, hogy készen találjon bennünket.

Az semmiképp sem kiút, hogy szervcserékkel, vérátömlesztésekkel „megoldják a halhatatlanság” problémáját orvosilag. S ha egyszer ez mégis megvalósulna, csak egy szerencsétlen toldás lenne, hasonlóképpen, mint amikor egy focicsapat rég elvesztette a meccset, játékosai fáradtan lézengenek a pályán, s a bíró egyre csak hosszabbít.

Egyformán érint bennünket a hitünk szerinti ösbűn következménye, az, hogy nekünk nem természetes a folytatás. Vagyis magunkon erőt kell venni, és Isten rólunk kigondolt tervét megismerve, megvalósítva kell készülnünk a folytatásra, az örök életre.

A keresztény élet már itt, a földön az Istennel való személyes kapcsolat örömeiben zajlik. Figyeljünk arra, hogy erről le ne maradjunk! Ez az Istennel megélt kapcsolat teljesül be a halál után, ettől lesz boldog az örök élet.

[Dr. Németh Norbert]

Aranymiséjét ünnepelte Rilli László atya

▲ Rilli László atya idén ünnepli pappá szentelésének 50. évfordulóját. Egykori hívei meghívták, hogy körükben mutassa be hálaadó szentmiséjét. László atya Rátóton, Vasszentmihályon és Rönökön mutatott be szentmisét. **[Németh Roland]**

▼ Az egyik sárvári családcsoport a tiszta szerelemért, a kitartás, az újrakezdés ajándékáért és a lelki sebek gyógyulásáért imádkozott a Szent László-templomban október 2-án Gyöngyös Balázs atya vezetésével. **[Dr. Szalai Ferencné]**

A keresztény házasságért imádkoztak

Deák Ferenc nyomában

▲ A Mindszenty gimnázium 12. b osztálya október 8-án Csalló Gergely és Illés Csaba tanárok kíséretében történelmi kiránduláson vett részt a Göcseji Múzeum „Szerethető Múzeum” című projektjének keretében. **[Dávid Andrea]**

▼ A Magyar Katolikus Kultúra Napjai több művészeti területet átfogó programjai között szerepelt a Premontrei Gimnázium első- és másodéves művészeti diákjainak rajzfoglalkozása is, amit október 9-én tartottak meg. **[H. Simon Katalin]**

A Sala Terrenában rajzoltak

Martinus zarándoklat Budapestre

A Martinus csapata őszi zarándoklatot szervezett a havilap olvasóinak szeptember 28-án, Budapestre. A zarándoklatot nemzetünkért, a magyar emberekért és a hazaért ajánlottuk fel. [Csuti-Mátyás Zsófia]

Terménymegáldás a jánosházi plébánián

A jánosházi plébánia templomaiban október 6-án Bodorkós Imre plébános és Kovács József káplán megáldották az oltár elé helyezett zöldség- és gyümölcsfélét, szántóföldi terményeket. [Sik Tamásné]

Bérmálás Szentpéterfán

Szentmise keretében dr. Veres András megyéspüspök harminchárom, a szentpéterfai plébániához tartozó, valamint Ausztriában tanuló szombathelyi fiatalot részesített a bérmálás szentségében. [Teklits Tamás]

Élő rózsafüzér zarándoklat Szombathelyért

Hagyományteremtő szándékkal gyalogos rózsafüzér zarándoklat indult október 5-én a szombathelyi Szent Márton-templomból. A rózsafüzér első állomása a kámoni Krisztus Király Plébánia volt.

Innen az oladi lakótelepen álló templomba zarándokoltunk, majd a Szentháromság-szoborhoz, ahol a hittanos gyerekek fogadtak bennünket. Közösen imádkoztuk a rózsafüzért, a gyerekek pedig a szemeket lufikkal helyettesítették, és az imádság után rózsafüzérként engedték fel a magasba. A szalézi templomot is felkerestük, majd a rózsafüzérünk ötödik tizedét a szőlősi templomban imádkoztuk el. Innen érkezünk meg közel százan a Szent Márton Plébániára, ahol napunk szentségimádási órával zárult.

A templomokban hangosan imádkoztuk vagy csendesen pihentünk a kihelyezett Oltáriszentség előtt. Az imádság csodákat tesz. Napjainkban is nagy szükségét érezzük az imádságnak családjainkért, városunkért. Ezért is kértük a Jóistent és a Szűzanyát, hogy segítsen meg bennünket. [Horváth Lászlóné]

Programajánló

november 15-17. (péntek–vasárnap) 18 óra Lelkipásztori munkatársak lelki gyakorlat (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia) • **november 16. (szombat) 9 óra** Egyházi szolgálattevők, sekrestyések és gondnokok továbbképzése (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia); **9 óra** Lektorok képzése (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia); **16 óra** Bérmálás (Hosszúperesztet, Szent István király templom) • **november 18. (hétfő) 18 óra** Dr. Korzenszky Richárd *Az ember, akit az Egyház gazdagít. A keresztény emberkép* című előadása (Szombathely, Károlyi Gáspár tér 4.) • **november 21. (szombat) 18.30 óra** KÉSZ Szombathelyi Csoport – Kürnyek Róbert teológiai tanár, plébános *Tanuljunk-e a tengerentúl egyházától? Fejlődés, krízis és válaszok: kanadai helyzetkép* című előadása (Szombathely, Berzsenyi tér 2.) • **november 23. (szombat) 24 óra** szentségimádás (Szombathely, Kálvária-templom); Egyházmegyei adventi családi lelkinap (Zalaegerszeg) • **november 29. (szombat) 18 óra** Mindszenty engesztelő imanap (Csehimindszent, Mindenszentek-templom) • **november 29 – december 1. (péntek–vasárnap) 18 óra** Adventi lelki gyakorlat (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia) • **december 9. (hétfő) 10 óra** Egyházmegyei papi lelkinap (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia); **18 óra** Dr. Németh Norbert *„Ferenc Egyháza”*. *Az új pápaság hangsúlyai* című előadása (Szombathely, Károlyi Gáspár tér 4.) • **december 12. (csütörtök)** Szentségimádási óra papokért és papi hivatásokért a Székesegyházban (Szombathely, Székesegyház – Madonna-kápolna) • **december 15. (vasárnap) 11.30 óra** Püspöki szentmise Brenner János halálának évfordulóján (Szombathely, Szent Kvirin-templom – Szalézi)

A Mindszenty-ház megáldása

Déri Péter plébános kezdeményezésének és számos támogató segítségével köszönhetően megújult Mindszenty bíboros csehimindszenti szülőháza. Az eredeti állapotoknak megfelelően helyreállított házat szeptember 29-én, ünnepség keretében áldották meg.

Szentmisét mutatott be dr. Veres András megyéspüspök, de jelen volt dr. Konkoly István püspök atya, valamint dr. Pápai Lajos győri megyéspüspök is. Plébánosunk megköszönte elsősorban a Jóistennek a segítő szeretetét, hogy ezt az óriási lépést sike-

rült megtennünk. Majd köszönetet mondott Magyarország Kormányának a 20 millió Ft-os támogatásért, amiből sikerült a felújítást elvégezni. A Szombathelyi Erdészet Zrt. több mint 4 millió forint értékű támogatást adott a ház és a hozzá tartozó épületek tetőzetének rendbetételéhez, a Creaton Hungary Kft. pedig kb. 1 millió forint kedvezményt biztosított a tetőcserépből.

A szentmise után a szombathelyi Erkel Kórus adott koncertet, majd körmenetben vonultunk a bíboros szülői házához.

[Kovács Rudolf]

Jó napot! Ferenc pápa vagyok

Az interjúkötet egyik humoros története arról tanúskodik, hogy Ferenc pápa mellett, hogy ő a Szentatya, rendkívül szerény és alázatos. Egy-egy telefonhívás lebonyolításához van, hogy – titkára helyett – ő maga emeli fel a telefont és tárcsáz. Ez azonban nem megszokott, és éppen emiatt született meg a következő derűs párbeszéd.

„Két nappal megválasztása után Ferenc pápa felhívta a jezsuiták rendi központját Rómában, hogy üdvözlje a legfőbb elöljárót, a jezsuita generálist, Adolfo Nicolást. A pápa személyesen telefonált, nem a titkárán keresztül, ami korábban sohasem fordult elő. A rendi központ portása vette fel a telefont, akinek azt mondták, hogy a hívás a vatikáni Szent Márta Házból jön, s amikor kapcsolták, egy kedves, derűs hang szólalt meg:

– Jó napot! Ferenc pápa vagyok. Szeretnék beszélni a generálissal.

– A portás kis híján azt felelte: »Naná, én meg Napóleon vagyok«, de erőt vett magán.

– Honnan telefonál? – mire a pápa megértette, hogy a mi kedves portásunk nem hitt neki, ezért kedvesen megismételte:

– Tényleg én vagyok, Ferenc pápa, és Önt hogy hívják?

A pápaválasztás óta két percenként csörög a telefon itt a kúrián, és előfordul, hogy a vonal másik végén nem teljesen egészséges emberek vannak. Ennél a pontnál a portás remegő hanggal válaszolt, nyugtázva a hibáját:

– Andrásnak hívnak.

Mire a pápa:

– Hogy van, András?

– Én jól, bocsásson meg, de egy kicsit össze vagyok zavarodva.

– Ne aggódj, kérlek, kapcsolj a generálishoz, szeretném megköszönni neki azt a szép levelet, amit nekem írt.

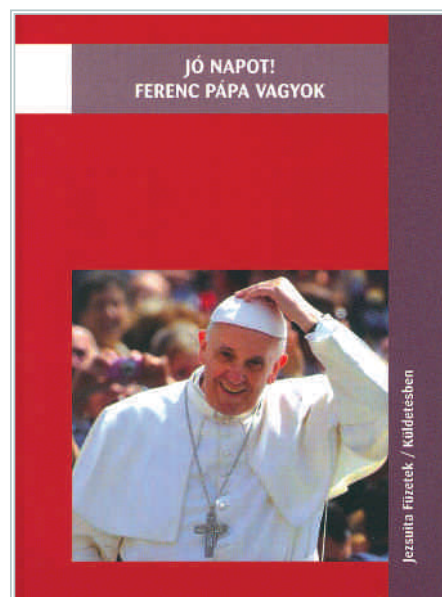
– Bocsásson meg Szentséged, azonnal kapcsolom.

– Csak nyugodtan. Tudok várni, amennyit kell.”

Minden bizonnyal ez az interjúkötet legvidámabb története, amely mellett számos komoly témát találunk, amelyekből kirajzolódik előttünk a pápa képe. Az újságíró a találkozás után egyszerű, spártai környezetéről számol be könyvében. Kevés könyv, papír és egyéb tárgy kapott helyet a szobában. Többek között a Szentatya braziliai látogatásáról érdeklődik. A pápa a következő tapasztalatáról számol be: „Én az egyes embereket szeretem nézni, egyenként, és azokkal tudok személyes kapcsolatba lépni, akik előttem vannak. Nem szoktam hozzá a tömeghez.”

A szerző a kötetben olyan kérdések mentén világít rá Ferenc pápa személyiségére, mint: Ki Jorge Mario Bergoglio? Miért lett jezsuita? Mit jelent egy jezsuita számára pápának lenni? Kérdezi a Szentatyát a kormányzási tapasztalatairól is, de arról is olvashatunk, hogy mit jelent Péter utóda számára az Egyházzal érezni. Arra a kérdésre, hogy ki Jorge Mario Bergoglio, a következőket felelte a Szentatya: „Nem tudom, mi lenne a leghelyesebb meghatározás... Én egy bűnös vagyok. Egy vagyok azok közül, akikre rátekintett az Úr. Ez a legigazabb definíció.”

Hogy miért éppen a jezsuitákat választotta, arra Ferenc pápa ekképp válaszol: „A Társaságból három dolog érintett meg: a missziós jellege, a közösség és a fegyelem. Érdekes ez utóbbi, mert én születésemtől fogva fegyelmezetlen vagyok. De a fegyelmezettségük, ahogyan az időt beosztják, mélyen megérintett. A harmadik dolog pedig valóban alapvető számomra: a közösség. Mindig is kerestem a közösséget. Soha nem tartottam magamat magányos

papnak: szükségem van közösségre. Ez látható abból a tényből is, hogy itt lakom, a Szent Márta Házban. Az életemet másokkal együtt kell élnem.”

Ferenc pápa megfogalmazta azt is, hogy számára valójában mi lenne az Egyház célja, hivatása. „Világosan látom, hogy az a dolog, amire ma az egyháznak leginkább szüksége van, az az a képesség, hogy gyógyítsa a sebeket, felmelegítse a hívók szívét, hogy közel legyen az emberekhez. Én úgy látom az egyházat, mint egy tábori kórházat csata után... az embereket kísélni kell, a sebeket pedig gyógyítani.”

Arra a kérdésre, hogy hogyan beszélünk Isten népéről, a következőképpen vélekedik: „Anya- és pástzoregyházzal álmodom. Az egyház szolgálja legyenek irgalmasak, törődjenek az emberekkel, kísérik őket jó samaritánusként, aki lemossa, megtisztítja, fölemeli felebarátját... arra törekedjünk, hogy olyan egyház legyünk, amely új utakat talál, amely képes kilépni saját magából, és elindulni azok felé, akik nem járnak templomba, akik elhagyták, vagy akik közömbösek iránta” – hangsúlyozza Ferenc pápa.

Kiadó: Jézus Társasága Magyarországi Rendtartománya ♦ Kiadás éve: 2013 ♦ Oldalszám: 92 ♦ Ára: 1200 Ft

Akár az egész világgal is szembeszállva

Klára egyike a világegyház azon szentjeinek, aki életét – szembehelyezkedve a világ rendjével – gyökeresen meg mer- te változtatni és Krisztust követte, nem törődve azzal, hogy döntésével kivívta embertársai haragját, megvetését, csodálkozását, együttal azonban csodatát is. Vannak olyan szentjeink, akik nem vértanúság és a világi ember számára különleges, esetleg meghökkentő tetteik miatt váltak szentté, hanem szerénységük, alázatuk és apró cselekedeteik vezették őket az életszentségre. Assisi Szent Klára – példaképével, Assisi Szent Ferencel együtt – a nehezebb utat választotta, s bátran dacolt kora konvencióival, hogy aztán teljesen az Istennek szentelhesse életét.

Klára előkelő családból származott, jó anyagi körülmények között nevelkedett, tanult lány volt. Ő azonban fiatalon lemondott a fényűző életéről, hogy Ferencet követve szegény és alázatos életet éljen. 1210-ben halotta először prédikálni Ferencet. Szavai, melyekkel a megfeszített Krisztus radikális követéséről beszélt, megindították Klárát: 1211 virágvasárnapján, 18

éves korában titokban elhagyta az apai házat, és csatlakozott a Porciunkulakápolna mellett élő szerzetes testvérekhez.

Mivel Klára apja meghalt, annak férfi testvérei szerettek volna gondoskodni Klára és nővérei előnyös házasságkötéséről. Éppen ezért nagyon ügyeltek a lányok jó hírére, amit Klára szökése természetesen veszélybe sodort. A család nagy erővel kezdte keresni a lányt, mivel úgy gondolták, „megalázóan alantasz élet, melyet Klára választott, a legkevésbé sem illett a lány nemesi származásához, cselekedete pedig a városnegyed lakóinak körében is példátlanul számított.” Klára húga, Ágnes is követte testvére példáját, és Krisztus jegyese kívánt lenni. A rokonok minden igyekezetükkel, még erőszak árán is próbálták eltéríteni a lányokat szándékuktól. Durva fellépésükről fennmaradt az a legenda, amely szerint a család férfi tagjai durván bántalmazva Ágneset, hazafelé terelték, ám a tiltakozó lány út közben rosszul lett, összeesett, és teste szinte sziklává nehezedett. A férfiak minden erejüket összeszedve sem tudták felsegíteni a földről.

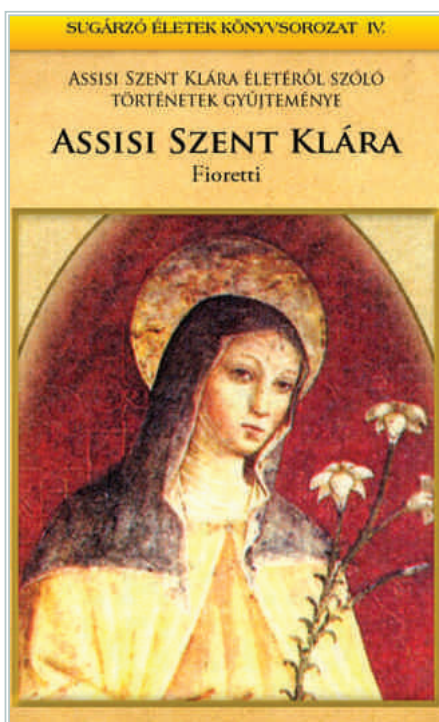
„Mivel Klára lelke San't Angelo kolostorában sem talált teljes nyugalmat, hamarosan elhagyta azt, s Ferenc tanácsára a San Damiano-kolostorba költözött. Így született meg a San Damianóban a második ferences rend, a női rend, amelynek tagjait szegény szerzetesnővéreknek nevezték.” Itt élt Klára több mint negyven éven keresztül, és egészen a haláláig a kolostor lelki anyja volt. Húga mellett édesanyja is csatlakozott a klarisszákhöz. Kérte a pápától a szegénység privilégiuma elfogadását, amely a javakról való lemondást és a szegénység reguláját jelentette számukra. „A szegény szerzetesnővérek az imádságnak és a böjtölésnek szentelték magukat. Alamizsnából éltek, s csak azt

a kenyeret ették, amit az isteni gondviselés az asztalukra tett.”

A hagyomány szerint az imádságon kívül Klára számos csodát tett, több csodás gyógyulást is elősegített. „Számталanszor megtörtént ugyanis, hogy amikor Klára betegek rajzolta a kereszt jelét, azok testéből távozott a kór. Egyszer Ferenc egy Stefano nevű, bomlott elméjű barátot küldött Klarához, hogy az a kereszt jelét rárajzolva segítsen rajta. Ismerte ugyanis Klára tökéletességét, és tisztelete erényeit. Az engedelmes leány eleget tett az atya kérésének, és hagyta, hogy a szerencsétlen barát egy kis időre elszunnyadjon ott, ahol ő maga imádkozni szokott. A barát hirtelen ébredt fel álmából – immár egészségesen.” Egy másik történet tanúsága szerint pedig egy gyermek szemét betegség támadta meg. Klára keresztet rajzolt a gyermek szemére, s az újból látott. A hagyomány szerint a kereszt jelével számos betegséget meggyógyított.

Klára és Ferenc saját korukban új értékrendet alakítottak ki, amelynek főbb jegyei közé tartozott az Istenszeretet, az alázatosság és a tisztaság is. A kezdeti üldöztetés és megaláztatás, amelylyel a környezetük sújtotta őket, egyre inkább csodálattá változott. Klárát erős akarata, különleges személyisége és természetesen a Jóisten kegyelme hozzásegítette ahhoz, hogy új utat mutasson embertársainak. Szegénységben és alázatban töltött mindennapjait nemcsak nővértársai csodálták és követték, hanem immár világiak is, halálakor pedig már tömegek ismerték történetét és követték az Istenkeresésben. Példája azt üzeni a ma emberének, hogy a Jóisten melletti elköteleződés néha drámai tetteket és gyökeres változásokat kíván.

Kiadó: Etalon Kiadó ♦ Kiadás éve: 2008 ♦ Oldalszám: 162 ♦ Ára: 2240 Ft

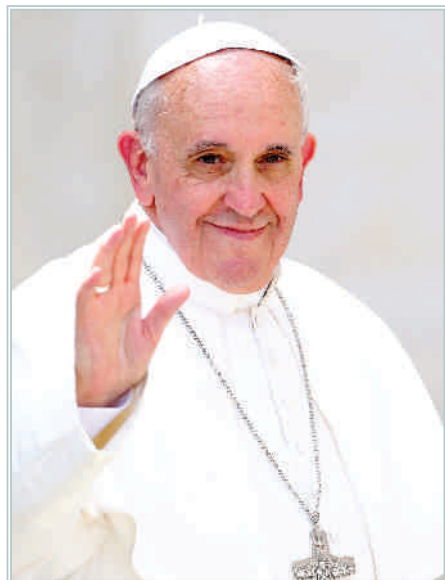

Lumen Fidei • A hit világossága

Diós István atya fordításában és a Szent István Társulat kiadásában immár magyarul is olvasható Ferenc pápa júliusban megjelent első enciklikája, amelynek címe: *Lumen Fidei*, vagyis a Hit világossága. A *Lumen fidei*n még XVI. Benedek pápa kezdett el dolgozni, teljes egészében azonban a nyáron készült el. Az egyházi hagyomány a hit világosságnak nevezi Krisztus ajándékát.

Az ókori keresztényektől fogva Krisztust nevezték az igazi Napnak, „akinek sugarai az életet adják” (Alexandriai Kelemen), korunk embere mégis gyakran csalóka fénynek érzi a hitet, „amely megakadályozta az embert a bátor tudás kimunkálásában.”

„Ha pedig nincs fény, minden összekeveredik, lehetetlenné válik a jó és a rossz szétválasztása, illetve a célba vezető út és az értelmetlen körforgás megkülönböztetése.” Éppen ezért sürgősen vissza kell nyernünk a hit világosságát, hiszen, ha a láng kialszik, az össze többi fény is elveszti erejét – olvashatjuk az enciklikában. A hit világossága képes megvilágítani a teljes emberi létet, ehhez azonban nem magunkból, hanem Istentől kell származnia annak. „A hit az élő Istennel való találkozásból fakad, aki hív bennünket és feltárja előttünk szeretetét; a bennünket megelőző szeretetet, amelyre támaszkodhatunk, ha

szilárd alapokra akarjuk építeni az életünket. Ha ez a szeretet átformál, új szemeket kapunk; megtapasztaljuk, hogy ebben a szeretetben a teljesség nagy ígérete rejlik és megnyílik előttünk a jövő látása. A hit, amelyet Istentől természetfeletti ajándékként kapunk, megvilágítja az utat, megmutatja az időben zajló vándorlásunk irányát.”

A keresztény hit teljessége kapcsán Ferenc pápa hangsúlyozza, hogy „a keresztény hit tehát hit a teljes Szeretetben, az ő hatékony erejében, amely képes átformálni a világot, és megvilágosítani az időt. A hit Istennek Jézusban megnyilvánult szeretetében kapja meg az alapot, amelyre a valóság és annak végső rendeltetése épül.” Krisztus szeretetének legnagyobb bizonyítéka az értünk vállalt kereszthalála. A szeretet legnagyobb bizonyítéka az élet odaadása a barátokért (vö Jn 15,13), Jézus pedig vállalta ezt mindannyiunkért, ellenségeiért is, hogy „átalakítsa a szívüket.”

Az igazság és a szeretet kapcsán Ferenc pápa kifejti: a szív az a hely, ahol megnyílunk az igazság és a szeretet felé, és hagyjuk, hogy átalakítsanak bennünket. „A hit az egész személyt átformálja, pontosan azzal, hogy kitárul a szeretetre. A hit e szeretettel való összefonódásában áll a hívő megismerés sajátossága; meggyőző, lépteinket megvilágosító ereje. A hit annyiban ismer meg, amennyiben a szeretethez kötődik, amennyiben a szeretet megvilágosítja. A hívő megismerés akkor jön létre, amikor megkapjuk Isten nagy szeretetét, amely belül átformál, és új szemet ad a valóság látásához.”

A látás és a hallás a hívő megismerés eszközei – olvashatjuk az enciklikában. A hívő hallás személyes hallgatás, amely megkülönbözteti a hangokat és felismeri a Jó Pásztor hangját, „a követést követelő hallgatást, ahogy az első tanítványokkal történt.” A hit a látáshoz is kötődik, a látás van, hogy megelőzi a

hitet, ahogy a zsidókkal történt, akik Lázár feltámasztása után hittek. „Végül a hit és a látás egymásba fonódik: »Aki bennem hisz, (...) abban hisz, aki engem küldött; aki engem lát, azt látja, aki engem küldött.« (Jn 12,44-45). A hallással való egységének köszönhetően a látás Krisztus követésévé válik, és a hit úgy jelenik meg, mint a látás útja, amelyen a szem hozzászokik ahhoz, hogy mélyre lásson. Így éli ezt át János hűsvét reggelén, aki még a szürkületben az üres sír előtt »látott és hitt.« Az igazság, amelyet a hit tár fel előttünk, a Krisztussal való találkozásra, az ő életének szemlélésére, jelenlétének észrevételére koncentrál” – nyomatékosítja a Szentatyá.

A szentségek és a hit továbbadása kapcsán Ferenc pápa kiemeli, hogy a hitnek szentségi struktúrája van. A hit ébredése az emberi élet és a keresztény lét új érzékének ébredésével történik, és rávilágít arra, hogy a látható és az anyagi valóság hogyan nyílik meg az örök misztérium előtt. A Szentatyá Szent Pál szavait idézve állítja: „a keresztységben eltemetkeztünk Krisztussal együtt a halálba, hogy miként Krisztus az Atya dicsősége által feltámadt a halálból, úgy mi is egy új életben járjunk.”

Könyvek minden korosztálynak

Miért vagyok keresztény?

A világszerte ismert szerzőt, Timothy Radcliffe-t már sokan ismerik a *Miért járjunk misére?* című könyvéből, szeretik szellemes, olykor humoros stílusát, szókimondó, közérthető fogalmazásait. Mostani könyvének már a címe nekünk szegezi hitünk legradikálisabb kérdését. Válasza: a keresztény életútnak világos célja van: Isten felé tart. Válságoktól sújtott korunkban ez ad számunkra biztos reményt, szabadságot, életörömet és bátorságot.

Kiadó: Vigilia Kiadó • Kiadás éve: 2012
♦ Oldalszám: 288 ♦ Ára: 2700 Ft

♦ ♦ ♦

A jövő kezdete

Mi lenne, ha a világ tényleg megváltozna? Képzelnének el egy olyan világot, ahol a jótett már nem is olyan nagy dolog. Ahol bárki odaadhatja a drága irhabetét egy csavargónak, egy másik meg a kocsiját egy rászorulónak. Ahol az erőszak és a gyilkosság annyira megritkul, hogy a rendőröknek alig akad dolguk. Ahol egyetlen kisfiú ötlete az egész világot megváltoztathatja. Egy kaliforniai iskolában nem mindennapi feladatot kapnak a gyerekek az új tanáruktól. Váltsák meg a világot, vagy legalábbis álljanak elő valamivel, ami jobbá tehetné azt.

Kiadó: Lazi Könyvkiadó • Kiadás éve:

2012 ♦ Oldalszám: 296 ♦ Ára: 2999 Ft

♦ ♦ ♦

Születésnap az állatkertben

A népszerű *Mesélnek az állatok* című, 6–12 éves gyermekeknek szánt sorozat tizenkettedik darabjában titokban az állatkertbe látogathatunk, amelynek lakói zárás után együtt ünneplik meg a százéves óriásteknős születésnapját. A könyv írója a becsehelyi származású Schmidt Egon, aki gyermekkorától kezdve érdeklődött a madarak iránt. Számos gyermekeknek szóló könyvet írt, amelyben igyekszik megismertetni az állatokat a legkisebbekkel.

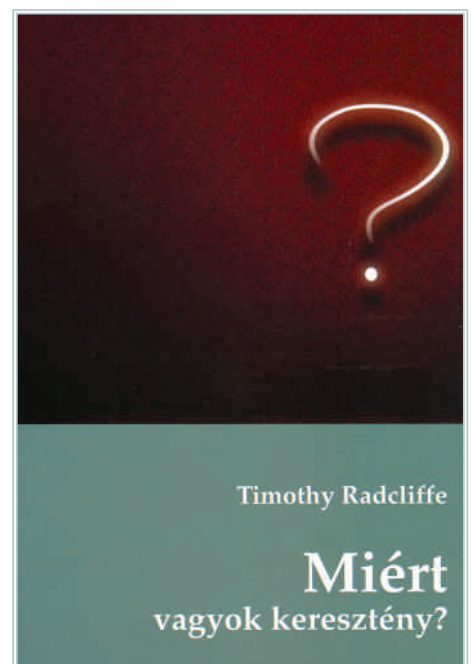
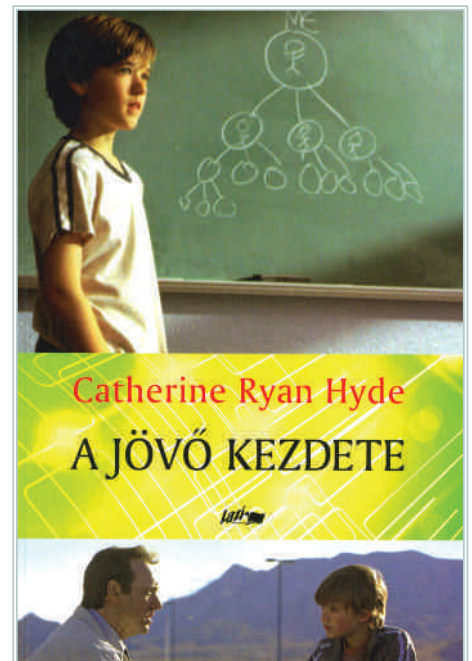
Kiadó: Új Ember Kiadó • Kiadás éve: 2012 ♦ Oldalszám: 40 ♦ Ára: 1300 Ft

♦ ♦ ♦

Istenről szóló történetek

Ez a kis könyv körülbelül ötven történetet tartalmaz azzal a céllal, hogy segítségével legyen a szülőknek, pedagógusoknak és hitoktatóknak abban, hogy beszéljenek a gyerekeknek a spirituális valóságról, ami olyan gyakran feledésbe merül. A könyv témakörei közé tartozik többek között az advent, a karácsony, a nagyböjt, a húsvét, Mária hónapja, az Eucharisztia, az elsőáldozás, a bűnbánat és a barátság.

Kiadó: Don Bosco Kiadó • Kiadás éve: 2007 ♦ Oldalszám: 136 ♦ Ára: 700 Ft

www.martinuskiado.hu
Martinus
 Könyv- és Folyóirat Kiadó

Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó

9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3.

Telefon: 94/513-191 • Fax: 94/318-538

E-mail: info@martinuskiado.hu

Webáruház: www.martinuskiado.hu

A Szombathelyi Egyházmegye könyvkiadója

Martinus
 könyvesbolt

Ne félj, nem ítélek el

Abortuszon átesett nők lelki gyakorlata

Kovács Ferenc állandó diakónus és felesége, Kovácsné Treer Mária mentálhigiénés lelki-gondozó rendszeresen tart lelki gyakorlatot abortuszon átesettek számára. Velük beszélgettünk az abortusz okairól, az azt követő lelki fájdalmakról és a gyógyulásról.

Gyakran éri az a kritika az Egyházat, hogy csak bűnösnek kiáltja ki az abortuszon átesett nőket, és nem segít nekik. Az önök kezdeményezése épp az ellenkezőjét mutatja.

Treer Mária: Bűn az, amit tudva és akarva követnek el. Tudja-e egy Istennel nem találkozott ember, hogy mi bűn az ő és Isten viszonylatában? A szabad akarat is megkérdőjelezhető. Az a tapasztalatunk, hogy az abortuszon áteső nők döntő többségben valamilyen presszió áldozata. Olyan nyomás, teher van rajtuk, hogy beszűkül a gondolkodásuk, és nem képesek jó döntést hozni.

Kovács Ferenc: Persze attól még, hogy tudva vagy tudatlanul követek el bűnt, a káros következményeit még viselnem kell. Akár tudja valaki, hogy az abortusz bűn, akár nem, attól még utána ugyanolyan testi-lelki problémái lehetnek. Mára nevet adtak neki, posztabortusz tünetgyűttesnek hívják.

Mária: A büntudat szó helyett inkább így fogalmaznék: lelki szomorúság. Sokkal többeknek van büntudat érzése, mint ahányan vallásosak. A szakdolgozatomban vizsgált nők 66 százaléka beszélt a büntudat érzéséről, de csak 20 százalékuk mondta magát vallásosnak. Sokan úgy élik meg, hogy a vetélés, meddőség vagy a kudarc az életükben az Isten büntetése. Az isteni büntetés érzése akkor is előjön, ha valaki nem igazán vallásos, csak akkor esetleg a „sors” büntetésének nevezi.

Ferenc: A lelki gyakorlat, túl azon, hogy segít az abortusztól szenvedők lelki fájdalmain, a veszteségük feldolgozásában, egészen más dolgot is megtesz: rendszerint igazi életrendezés lesz a következménye. Volt egy 57 éves asszony, aki utoljára hét éves korában gyónt. Eljött ide, majd szükségét érezte, hogy a

bűnbánat szentségében letegye élete terheit. Többen a hétségét követően kötöttek egyházi házasságot, vagy a laza kapcsolatukból stabil párkapcsolat alakult ki.

Merrefelé tartanak ilyen lelki gyakorlatot?

Ferenc: Először Kárpátalján tevékenykedtünk, majd eljutottunk a Váci, a Kaloocsa-Kecskeméti, és a Pécsi Egyházmegyébe is. 2013. október 17-21-ig – az interneten is meghirdetve – a Gödöllő-Máriabesnyő Mater Salvatoris Leleki gyakorlatos Házba hívtuk a testvéreket. A Nyíregyházi Egyházmegyébe október folyamán, novemberben pedig a Szombathelyi Egyházmegyébe megyünk. Sok helyen az intimitás megőrzése céljából a helyszínekről és az időpontokról csak személyesen érdeklődőknek adunk információt a 20/823-2201-as telefonszámon.

Milyen tünetei vannak annak, aki abortuszon esik át?

Mária: Sokak szerint nem kell ezt túldimenzionálni, nincsenek igazi problémák abortusz után. M. Simon würtzburgi pszichológus szerint viszont a nők 80 százaléka szenved az abortusz után a mentális egészség megromlása miatt. Tény, hogy vannak, akiknek, egy darabig nem okoz gondot, de mi nem velük foglalkozunk. Senkit nem ítélek el, és nem akarunk senkinek a lelkiismerete lenni a magáé helyett. A tünetek rendkívül sokfélék, időben változóan jelentkeznek: a szorongás, kapcsolati problémák, harag, düh, csökkent önértékelés, vetélés, meddőség, depresszió, öngyilkossági késztetés. Gyakorik az alvászavarok, rémálmok; ismerünk valakit, aki minden éjjel álmában megszülte a

gyermekét. Riasztó szám: abortusz után a házasságok, a párkapcsolatok 70 százaléka tönkre megy.

Mi a lelki gyakorlat menete?

Ferenc: A lelki gyakorlatunk mottója: „Ne félj, nem ítélek el!” Alapja Boldog II. János Pál *Evangelium Vitae* című enciklikája. A IV. fejezetében, a 99. pont harmadik bekezdésében olvasható Egyházunk állásfoglalása, melyben az abortuszon átesettekhez szól.

Mária: Ez egy életátgondolást szolgáló lelki gyakorlat, ahol megtapasztalhatják a résztvevők, hogy Isten irgalmas szeretetéből van gyógyulás és újrakezdés még ebben a szégyellni való és tabunak tekintett helyzetben is, épp ezért a részvételnek nem feltétele a rendszeres vallásgyakorlat.

[Interjúrészlet a Magyar Kurírról]

• • •

A Szombathelyi Egyházmegyében november 21. és 24. között tartanak lelki gyakorlatot, amelyre nemcsak abortuszon átesett nőket várnak, hanem mindenkit, aki érintve érzi magát (egészségügyi dolgozó, házastárs). A találkozó helyszíne nem nyilvános, azt csak a közvetve elérhetősegeken érdeklődők tudják meg: 30/399-7966; 20/823-2201; nefeljnemittel@icloud.com

„Az időn túl is élő”

A száz éve Szombathelyen született és gyermekkorát a Vas megyei Csöngén töltő Weöres Sándor versével emlékezünk halottainkra novemberben. A *Hazaszálló* című, a nagyközönség előtt talán kevésbé ismert költemény hosszú ugyan, de mondandójának, beszédmódjának és magával ragadó ritmusának köszönhetően mégis könnyen befogadható, végig ébren tartja figyelmünket. Ihletője a csöngői temetőben szerényen meghúzódó Weöres-kripta, fő gondolata pedig az elődökkel, ősökkel, a családdal való síron túli, örök összetartozás.

Weöres Sándor

Hazaszálló

A városvégi piacon
sötétzöld koszorú-halom:
halottak napja van ma.
Élet s halál itt nem enyém,
hazaröpít a költemény
Csöngére, kis falumba.

Ott édes rokon a halál:
családi kriptánk ottan áll,
mint hű hajdú a posztján.
Hús szél zilálja fű-haját --
és sarkait és ajtaját
benőtte a borostyán.

Az egy-vérűek serege
ott leng a teljesség fele,
mint holdsütötte gályán:

ki fákat ápolt hajdanán
s szelídszemű volt: nagyapám
és szegény Géza bátyám.

Keresztben egymás fölibe
rakott koporsók tömege,
piciny, meg hosszú, békén:
öcsém, ki halva született
s e létben nem kapott nevet
s nagyanyám s Róza néném.

És dédszülők s ki tudja hány
matróna, dáma, tünde lány,
gyermek-angyalka, szende --
kőbolt alatt, mint csónakon,
úsznak gyönyörű hátukon
a kitárt éggel szembe.

Ó mennyi percig állok itt,
ó mennyi évig hállok itt,
és benn még sose jártam.
Évmillióm majd itt telik,
itt fekszem az ítéletig,
oldottan, szétdobáltan.

Más-fajtájával elszököm,
de visszahúz a köldököm
a családi verembe.
Felé hull minden lehelet,
az élő így nyújt gyökeret
a hús élettelenbe.

Érzem a sírbolt áramát:
nincsen egy-ember, csak család,
nincsen külön ítélet,
és meghatottan tisztelem,

hogy enyimnek-hitt testemen
ősök szokása éled.

Sorsomban pillanat sajog:
mit számít hogy élő vagyok
s hogy rám-vakít a reggel?
Levedlem múló lényemet,
így zengek boldog éneket
a velem-egy sereggel:

„Rólunk levált a tér-elem,
énünk elmúlt, az értelem,
e rátarti kis égő.
De ami bennünk kapcsolat,
öröktől él s élő marad
s az időn túl is élő.

Az „én, te, ő” itt ugyanegy,
szent nyájunk tagolatlan-egy:
nincs külön lény, csak áram.
Múlt tettünk sodra végtelen
gördül tovább az éveken
az elhagyott világban.

Ha lábunk tiltott útra tért,
vétünk is Jóistent dicsért,
mind Tőle volt, meg Érte.
Féket nem tűró Akarat,
bocsásd meg bennünk Magadat:
a Te Fiad ígérte.”

Így rendelem: ha meghalok,
engem kriptánkba rakjatok
illendő régi módon.
Kis Csöngém földjén szántsza szét
csontjaim sáros tömegét
egy késői utódom.

A verszárlatban megfogalmazott kívánság ugyan nem teljesült, de Weöres Sándor hívei gondoskodtak arról, hogy csöngői föld is kerüljön a Farkasréti temető sírjába, amely később a költő feleségének, Károlyi Amynak is nyughelye lett. A versben említett Weöres-kriptában pihen a költő édesapja. Édesanyjának, Blaskovich Máriának hamvai a szombathelyi Szent Márton utcai temetőből kerültek vissza Csöngére. A sírkő Ferenczy Béni munkája. [Szauer Ágoston]

Weöres Sándor és Károlyi Amy sírja Budapesten, a Farkasréti temetőben

MOZAIKSZEMEK A SZOMBATHELYI SZENT MÁRTON-TEPLOM TÖRTÉNETÉBŐL

A kegyes alapítónő Szent Márton képében

A rejtélyes kápolnabeli Szent Márton-kép

A Szent Márton-templom északi kápolnához titkok és legendák egész sora kapcsolódik. A rejtélyek egyikét azon régi olajfestmény képezi, amely már évszázadok óta annak déli falán függ. Hogy mikor és honnan került oda, ma már senki se tudja.

Festőjének kiléte éppen úgy kérdés, mint az, hogy hová is készült a kép eredetileg, azaz minek a díszítéséül szolgált. Nem tudjuk azt sem, hogy milyen alkalomból és kitől jutott a templom tulajdonába, miként azt sem ismerjük, hogy ki volt annak egykori megrendelője. Noha ezen kérdések megválaszolását elvileg nagyban segíthetné a kép sarkában elhelyezett, napkorongot, arany mezőben futó szarvast, továbbá három csillagot ábrázoló címer, ám eddig még nem derült ki, hogy kinek a jelvénye is lehet ez a rejtélyes címer. Magyarországi címerkönyvekben eddig még nem akadtak a nyomára.

Hasonlóképpen megfajtotlan az az M. A. monogram is, amely a képen látható kutya vörös színű nyakörvét díszíti. Az egyszerű turisták zöme természetesen Mátyóki Ádámot sejtja a betűrejtvény mögött, ám a híres magyar festőt nyugodtan kizárhatjuk a gyanúba keverhető művészek köréből, hiszen amikor a kép elkészülhetett, ő még meg sem született.

Arról sincs fogalmunk továbbá, hogy kik is lehetnek a képen ábrázolt magyaros ruhát viselő férfiak. Csak egy a biztos, hogy a festmény Szent Márton híres amiens-i történetét örökíti meg. Azt a jelenetet, amikor a szent mint római katona a galliai Samarobriwa városkapuja előtt, télvíz idején megosztja köpenyét az ott didergő koldussal.

A Szombathelyen ma is élő hagyomány úgy tudja, hogy a lovon ülő szent arcát Batthyány Erzsébetről, a kegyes alapítónőről mintázták meg, aki a Magyarországon újra megtelepedett Szent

A Szent Márton-templom északi kápolnájában található titokzatos olajfestmény

Domonkos-rendi atyák számára a ma álló templomot felépíttette. A lovon ülő férfi arca valóban nőies vonásokat mutat, amit még fokoz az ábrázolt kerekes fürtös haj és kalapjának színes tollforgója.

Mégsem valószínű, hogy az alapítónőt kellene felismernünk a lovas arcképen, hiszen a festmény pontos előképeként a közelmúltban azonosított, és az antwerpeni Adriaen Collaert által 1585 körül készített metszeten is egy lányos arcú fiatal fiú szerepel, abból az időből, amikor a grófnő még meg sem látta a napvilágot.

A pontosabb keltezéshez érdekesebbek számunkra a jelenet háttérében álló magyaros ruhát viselő alakok, akikben a festő kétségtelenül saját kortársait örökítette meg. Igaz, mindezt abban az időben tette, amikor Batthyány Erzsébet még élt, hiszen ő csak 1674-ben halt meg. Az olajkép annak késő reneszánsz stílusjegyei és a rajta ábrázolt viseletek alapján a 17. század közepe táján, tehát 1650 körül készülhetett. Témáját tekintve eleve biztosan szent helyre (minden bizonnyal ide, a Szent Márton-templomba) szánták, így kétségtelenül szentképnek minősül. Ábrázolásmódját tekintve azonban inkább csoportportrénak hat, amely a korabeli életképfestészethez áll közelebb.

Mivel a kép mindenképpen ajándéknak kerülhetett a templomba, feltételezzük, hogy annak eredete valamelyik, a domonkosokat támogató, számukra adományokat tevő családhoz (Batthyányak, Erdődyek, Csákyak, Esterházyak) köthető. Bár az említett címer alapján inkább más ajándékozó famíliára kell gondolnunk, mégis valószínű, hogy e nevezetes családok férfi tagjai szerepelnek a képen. A bal oldali, vörös köpenyes úrban alighanem a domonkosok magyarországi újratelepedését szorgalmazó Batthyány Ádámot (Batthyány Erzsébet bátyját) kell látnunk. A többiek pedig szintén Szent Domonkos fiait támogató előkelő férfiúk. Ez a megoldás azért is tűnik valószínűnek, mert az újabb vizsgálatok szerint ez a festmény szolgált egy rövid időre a templom főoltárképéül.

Bár a fentebb felsorolt érvek valóban megalapozott tudományos felvetések, Szent Márton képe azonban továbbra is kitartóan őrzi titkát.

[Kiss Gábor]

Imádkozni? Hogyan?

„Szüntelenül imádkozzatok!” (1Tessz 5,17)

Novembertől több hónapon keresztül tartó sorozat indul Imaiskola címmel. A rovatban a szociális testvérek hívják fel a figyelmet az imádság szerepére, tanítják az olvasót az imádság jelentőségéről, és különböző imaformákat mutatnak be, amelyek segítségével imáéletünk még elmélyültebbé és emelkedettebbé válhat.

A minap annak a valósága érintett meg, milyen nagy lehetőség, hogy az én teremtető, gondviselő Istenemmel bármikor beszélhetek. Mindig kész arra, hogy meghallgasson, tanácsot adjon, vigasztaljon, biztasson. Nincs olyan kérdés, amivel ne fordulhatnék hozzá. Nincs az a felszabadult öröm, amiben ne osztozna velem szívesen. Nincs az a mélységes bánat, szenvedés, a meg nem értés mély bugyra, amiben ne lenne ott velem.

És mégis! Az a mindennapi tapasztalatom, hogy a gondjaimat magam cipelem, a nehézségeken egyedül rágom át magam, az örömet magamnak tartom meg. Nem gondolom, hogy ezzel egyedül vagyok így.

Miért is? Talán azért, mert nem tanultam meg „vertikálisan” a Gondviselőre tekintve viszonyulni a dolgokhoz. Nem beszélgetünk Istennel, mert ahhoz szükség van az alázatra. Arra, hogy elfogadjam az Istenre-szorultságomat. „Nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5) – mondta Jézus. S mi nélküle akarunk szép világot élvezni. Miért van az, hogy amikor bajba kerülünk, jobban rátalálunk az imádság hangnemére? Igen, akkor a kicsinységünk elismerése segít abban, hogy a minket szerető, ránk várakozó Istenhez tudjunk fordulni.

Ez az alapja az imának: tudom, ki vagyok én és ki az Isten. Ki az, akivel beszélélek. Ez az alázat az igazi alapállás.

Az imának akadályja lehet a hitünk hiányossága is. Nem bízunk magunkat igazán az Istenre, nem adjuk át neki a gondjainkat. Szűz Mária „legyen”-je a teljes ráhagyatkozást jelentette. Az előre nem látott, ki nem számítható történésekre is kimondta: „legyen nekem a Te igéd szerint”, egészen a keresztségig. A mi

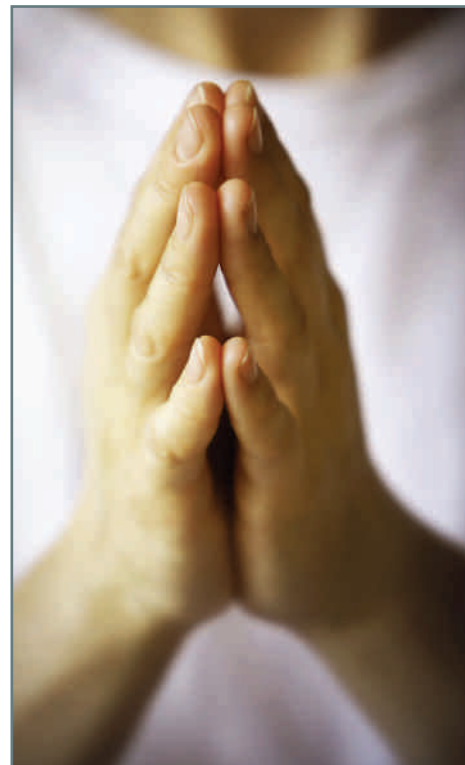
imánk csak bizonyos időszakokra, bizonyos területekre korlátozódik. Vannak területek (hol kisebbek, hol nagyobbak), amelyekre nem engedjük be Istent. Az Istennel való találkozásunknak, az imánknak olyan erős ráhagyatkozás légkörében kellene történnie, mintha egy üres papírlapot nyújtanék oda neki, amit előtte aláírtam: „Uram, annyira bízom benned, tudom, hogy a javamat akarod, bármit ráírhatasz.”

Ha a hitünk olyan volna, hogy – Jézus szavaival – egy fát tövestül a tengerbe gyökereztetne, akkor ráhagyatkoznánk minden körülményben. Akkor már nem én diktálok (ezt és ezt most megteszem, de akkor nekem add meg érte azt, amit kérek), hanem odafigyelek Istenem, Teremtőm szavára, ahogy Szent Benedek a regulája prológusában írja a szerzeteseinek: „Hallgasd meg, ó fiam a mester parancsait és hajlítsd hozzá szívedet figyelmesen...” – mennyivel inkább hasznos figyelniünk nemcsak az emberi (előjárói) szóra, hanem magának a minket szeretettel elgondoló, megteremtő Istennek az indításaira, vigaszára, biztatására.

A hittel való ima annak elismerése, amit Jézus mond: „Bízatok, én legyőztem a világot!” (Jn 16,33)

A rendszeres odahallgatásnak, imának a gyümölcse lesz a megkülönböztető lélek, amely ellen tud állni azoknak a csábításoknak, amelyekkel a liberális, pogány világ kísért. Nem tévelygek a jóslások, horoszkópok, jóvendőmondók tévútjain. Mint Odüsszeusz, ellenállok a szirének csábító hangjának, magamat Krisztus keresztségéhez láncolva a rendszeres imával.

Nagyon könnyű elfogadni a látványos és gyors eredményeket hozó praktikákat. Viszont nagyon nehéz elfogadni

azt, hogy valami nem sikerül, hogy a gyermekem nem zseni és nem lesz belőle osztályelső. Miért ne íratnám agykontrollra? Hogy beteg lett a férjem? Miért ne vigyem hipnózisra, energiát adó kezelésre? Olyan vonzó egy kis reiki. Idejét túlta már a bűnbánat, inkább egy kis jóga, relaxáció... Oly drágák a gyógyszerek és sok a mellékhatásuk. Inkább egy kis homeopátiás orvosság. Gyors siker, széles út...

Az imádság útja kitartást igényel, hűséget, állhatatosságot. A távolabbra látó szülő sem ad meg mindent a gyereknek, az első szóra nem vesz meg neki mindenféle csecsebecsét. Sőt, lehet, hogy egyáltalán nem kapja meg a gyerek, amit kért, mert nem válna a javára. Akkor miért gondoljuk, hogy a mi korlátozott látóterünkéből kimondott kéréseink biztosan a javunkat szolgálják, és Istennek azt teljesítenie kell?!

Igen, a betegséget nehéz viselni. De nem Istennél kell-e keresnünk a megoldást? „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik megfáradtatok s az élet terhére viselitek. Én felüldítelek benneteket.” (Mt 11,28)

Akkor hát hogyan imádkozzunk? Hitel és alázattal. Azzal a ráhagyatkozással, hogy az engem ingyenes szeretettel megteremtő, rám évezredek óta vára-

kozó, engem szeretetből megváltó Istennel létesíték kapcsolatot, s bizalommal kérem, kitartóan, amit szeretnék, azzal a ráhagyatkozással, hogy akkor adja meg, ha a lelkem üdvösségére válik, amit kérek. Ha nem, akkor nem kell az, ami elválasztana tőle.

Az ima tanulásának az elsődleges helye a családban van. Amilyen hittel bízzák magukat a szülők a Gondviselőre, olyan lesz a gyerekekben kialakuló hit. Nem voltunk gazdag család. Ha anyagi nehézségek jelentkeztek, nálunk házi mondás volt: „majd az Anyaszentegyház elrendezi.” Ezzel minden gondunk rá

volt bízva a segítő szentek imájára. Ez az ösbizalom lett a hitünk magja nekünk, testvéreknek.

Hallottam valaki ismerőstől, hogy neki kamasz korában az jelentett sokat, hogy az édesapja párnája alatt mindig ott találta a rózsafüzért. Nem papolt az apja, hanem imádkozott a családjáért. Ma is megrendít a térdeplő férfiember látványa.

Vannak az imaéletnek kiemelt időpontjai és terei. Ezek az összeszedett imaalkalmak adják a vázát a szüntelen imánknak. Ezt a vázát töltik ki azok a fohászok, sóhajok, amelyekkel öröm

vagy nehézség idején, vagy egy mentőautó hangját hallva a szívünket Istenhez lendítjük.

Szeretnénk a következő számokban egy-egy imafajtára felhívni az olvasók figyelmét, hogy gazdagíthassuk az imával kapcsolatos gyakorlatunkat. Lesz majd szó az akadályokról is, hiszen a gonosz találékony és mindent elkövet azért, hogy lehetetlenné tegye az Istennel való kapcsolatunkat.

Kísérje utunkat a „Hit Asszonya”, ahogy XVI. Benedek a Hit Évét meghirdető levelében Szűz Máriát nevezte.

[Pomeisl Mária SSS]

Vladimir Ghika vértanú

Álma az Egyház egysége volt

Ferenc pápa küldötte, Angelo Amato bíboros, a Szenttéavatási Kongregáció prefektusa volt a főcelebránsa annak az ünnepi szentmisének, amelyen a boldogok sorába iktatták a román vértanút, az első birituális romániai katolikus papot 2013. augusztus 31-én.

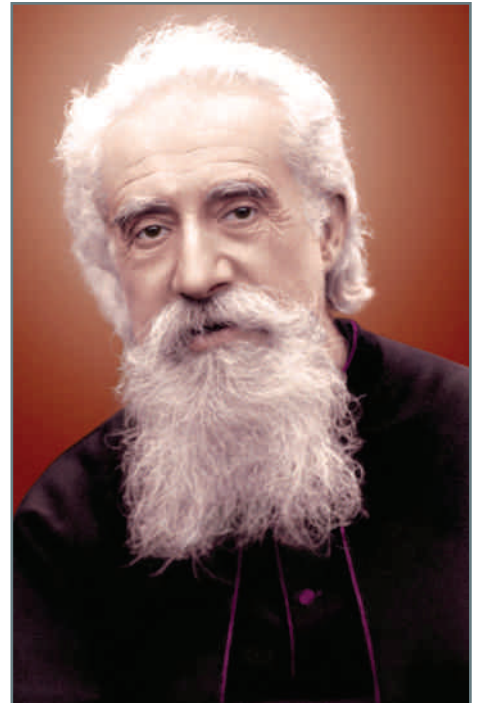
Homíliájában Amato bíboros kihirdette, hogy az új boldog liturgikus emléknapja minden évben május 16-án lesz. A bíboros prefektus hangsúlyozta: „Boldog Vladimir Ghika emléknapja legyen a kiengesztelődés és a béke prófétai jele, egy szomorú múlt emléke, amelyet soha, semmilyen módon nem szabad megismételni. Legyen továbbá elkötelezettség egy jobb jövő építésére, amelyet a remény, a testvéri szeretetközösség, a szabadság és az öröm jelképez.”

Vladimir Ghika ortodox vallású nemesi családban született 1873. december 25-én a mai Isztambulban, ahol édesapja romániai nagykövetként teljesített szolgálatot. Hivatalosan 1902-ben lépett be a Katolikus Egyházba, hitvallást téve az Aventinus dombon lévő Santa Sabina-bazilikában.

Bukarestben a jótékonykodásnak szentelte magát: Betlehem Mariae név alatt megnyitotta az első ingyenes beteggondozó intézményt, és letette a Páli Szent

Vince Kórház és Szanatórium alapjait. A balkáni háború után a kolerában szenvedő katonák gondozásáért I. Károly román király katonai kitüntetéssel köszönte meg odaadását és bátorságát. Az első világháború ideje alatt diplomáciai küldetéseket vállalt, és Olaszországban segítette a betegek, sérültek ápolásában. 1923. október 7-én Párizs érseke, Dubois bíboros pappá szentelte, és 1939-ig Franciaországban papként tevékenykedett. Szent X. Piusz pápától engedélyt kapott arra, hogy a latin mellett bizánci rítusban is misézhesen. Így ő lett az első birituális román katolikus pap.

Vladimir Ghika atya 50 éves korában kezdte el intenzív apostoli munkásságát a kicsinyek és szegények érdekében. 1939-ben visszatért Romániába. Szenvédő honfitársai mellé állt, illetve segítette a náci megszállás elől menekülő lengyeleket. Hűen a szükségét szenvedők teológiájához, ápolta a beteget, sebesülteket, háborús foglyokat. Ezt a választását 1948-ban is megerősítette, amikor I. Mihály király trónfosztása után a kommunista rezsim megkezdte a katolikusok erőszakos és módszeres üldözését. 1952-ben letartóztatták, azzal vádolva őt, hogy a Vatikánnak kémkedik. 1953-ban három év börtönre ítélték.

Boldog Vladimir Ghika

Vladimir Ghika atyát 1952. november 18-án hazaárulás vádjával az egyik legszörnyűbb romániai börtönbe, a zsilavai börtönbe vetették. A kínzások következtében 1954. május 16-án, 80 éves korában hunyt el. Földi maradványait 1968-ban helyezték örök nyugalomra a román fővárosban.

A sors úgy rendelte el, hogy a haladkló Ghika atya körül, a börtön betegszobájában jelen legyen egy ortodox pap, egy protestáns lelkész, egy fiatal zsidó és egy tatár imám, mintegy koronájaként vágyának, hogy egy nyáj legyen és egy pásztor.

[Salamon Viktória]

Az Egyházzól, az Egyháznak

Egy újságíró mindennapjairól

Érdekes élmény, amikor az ember egy újságíróval készít interjút. A Martinus olvasói a következőkben Horváth Attilát ismerhetik meg, aki a Zalai Hírlapnál egyházi témákat dolgoz fel és beszámolóit által hozza közelebb az olvasókhöz az egyházi eseményeket. Attilát már több publicisztikájáért is jutalmazták.

Mit kell tudnunk rólad? Mióta dolgozol a Zalai Hírlapnál?

Zalaegerszegen születtem és jelenleg is itt élek. 34 éves házasember vagyok. Egy óvodás és egy általános iskolás kislányom van. Zalaegerszegen érettségiztem, majd a felsőoktatásban a Pécsi Tudományegyetemen és a NYME Savaria Egyetemi Központjában tanultam történelem szakon, a végzettségem történelem szakos bölcsész. A Zalai Hírlapnál 2004 óta dolgozom újságíróként, ez az első hivatalos munkahelyem. Gyakornokként kerültem a laphoz, majd a szerkesztőség saját képzési-foglalkoztatási programjának elvégzése után vállalkozóként maradtam, 2006 óta pedig főál-

lású újságíróként tevékenykedem. Elsősorban közéleti témákkal foglalkozom (belpolitika, szociális ügyek, gazdaság), emellett kommentárszerző és önkormányzati tudósító vagyok, meg persze amolyan mindenese, mint általában a napilapos újságírók.

Hogy került hozzád az újság egyházi rovata?

Egyházi témákkal a kezdetektől foglalkozom. Tulajdonképpen megörököltem ezt a területet egy olyan kollégától, aki nem sokkal az én érkezésem előtt távozott a Zalai Hírlaptól. A lapban régóta (talán a kilencvenes évektől) jelen volt egy olyan tematikus oldal, amely-

ken kifejezetten lelki étellel, vallással, egyházi ügyekkel kapcsolatos írások jelentek meg. Kezdetben *Gyertyaláng* volt az oldal címe, később pedig *Hitovilág* címmel jelent meg, rangos helyen, a szombati Hétfégre mellékletben. A Gondviselésben mélyen hívő emberként mindig is nagy örömmel dolgoztam a hitéleti témákon. Részben azért, mert általuk egy kicsit kiszakadhatok az állandó napilapos rohanásból, lélegzethez juthatok, lehiggadhatok legalább arra a pár órára, amíg a cikkek elkészülnek. Ráadásul a személyes útkeresésemben is fontos szerepe van az egyházi személyiségekkel folytatott beszélgetéseknek. Remélem, nem hangzik beképzeltségnek,

Horváth Attila a Zalai Hírlap újságírója, aki 2008-ban elnyerte a Szalézi Szent Ferenc-sajtóösztöndíjat

de egy kicsit a küldetésemnek is érzem, hogy egy világi napilapban (amelyik a megyében vezető sajtótermék és az olvasottsága országos összevetésben is kiemelkedő) megjelenítem az emelkedettebb, spirituális témákat, a napi problémákon túlmutató, azok felett álló transzcendenciát is.

Milyen az együttműködés az újság és az Egyház között? Sikerült egy kapcsolattrendszert kiépíteni?

E munkám során nagyon sok egyházi személyiséggel kerültem kapcsolatba, örömmel mondhatom, hogy kiválóan együtt tudtam/tudok működni püspökökkel, egyházmegyes papokkal, szerzetesekkel, papnövendékekkel és olyan világi hívőkkel is, akik valamilyen kiemelkedő, bemutatásra érdemes tevékenységet végeznek. Az évek során több száz vallási témájú cikkem (interjú, riport, tudósítás, jegyzet) jelent meg a Zalai Hírlapban. Sajnos a korábban hetente megjelent *Hitvilág* oldal már ezen a néven nincs jelen az újságban, de továbbra is fontosnak tartjuk, hogy a hitéleti témának publicitást biztosítsunk. E munka jelentőségét jelzi, hogy az olvasóktól sok pozitív visszajelzés érkezik: örülnek annak, hogy a lelki élet szépségeiről, a keresztény értékekről és az egyházközségek életében fontos eseményekről olvashatnak a megyei napilapban.

Ha jól tudom, több elismerésben is részesültél az egyházi területen végzett munkád során.

Igen. Az egyházi-vallási publikációimért 2008-ban elnyertem a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Szalézi Szent Ferenc-sajtóösztöndíját. 2010-ben pedig a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Magyar Katolikus Újságírók Szövetsége által kiírt országos újságíró pályázaton második helyezést értem el. Ezek

az elismerések elsősorban azért fontosak számomra, mert megerősítenek abban, hogy jó úton járunk, és a megyén kívül, országos viszonylatban is megállják helyüket a cikkek.

Említetted, hogy mélyen hiszel a Gondviselésben, ugyanakkor személyes útkeresésről is beszéltél. Hogyan kell ezt értelmezniünk?

Olyan római katolikus vallású, istenhívő ember vagyok, aki rendkívül fontosnak tartja a felekezetek, sőt, a vallások közötti párbeszédet, az ökumené gondolatát és a nyitottságot egymás kultúrája, vallási gyakorlata iránt. A bigottság, „szemellenzőség” tehát nagyon távol áll tőlem, önmagamot is szívesebben jellemezném istenkereső emberként. Ez utóbbi fogalom alatt azt értem, hogy már gyermekkorom óta lelkesen kutatom a vallások sajátos vonásait és (elsősorban) közös értékeit, tehát azokat a kultúráktól független erkölcsi-elvi normákat, amelyek az emberi természetből, közvetve pedig a lelkiismeret munkálkodásából eredeztethetők. Ha létezik a világban isteni szándék (meggyőződés, hogy igen), akkor a kinyilatkoztatás különböző formáinak és értelmezéseinek, így a vallási sokszínűségnek is megvan a maga szerepe, helye, értelme. A bezárkózás helyett tehát a nyitást, a megismerésre törekvést tartom követendő útnak. Persze nem csak könyvekből, sőt, sokkal inkább a személyes tapasztalatokból tanul az ember. Tanulni márpedig mindenkitől lehet, különösen olyan személyektől, akik hivatásuknak tekintik az isteni ige hirdetését. Ezért fogalmaztam úgy, hogy ebben az útkeresésben, istenkeresésben fontos szerepe van az egyházi személyektől származó gondolatoknak, személyes példákknak is.

[H. Pezenhófer Brigitta]

Szalézi Szent Ferenc-sajtóösztöndíj

Az újságírói hivatás megbecsülését jelöl a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2001-től minden évben ösztöndíjjal támogatja a média egy-egy munkatársát a keresztény értékrend szakmailag megalapozott és hiteles képviselőnek elősegítéséért a nem egyházi írott és elektronikus sajtóban.

A Szalézi Szent Ferenc-sajtóösztöndíjat egy éven keresztül kaphatja egy-egy olyan újságíró, aki Magyarországon működő országos és regionális sugárzású rádió vagy televízió, illetve írott sajtó munkatársa. A jelölt eddigi munkásságával tanúbizonyságot tett a keresztény értékrend követéséről és azt szakmailag igényesen képviseli a hazai tömegtájékoztatásban.

A beérkezett ajánlások alapján a püspökök testülete 2008. január 24-én elektronikus média kategóriában Gál Ildikónak, az InfoRádió munkatársának, írott sajtó kategóriában pedig Horváth A. Attilának, a Zalai Hírlap újságírójának adományozta a Szalézi Szent Ferenc-sajtóösztöndíjat. 2012-ben a szintén a Szombathelyi Egyházmegyében élő és tevékenykedő Pezenhófer György vehette át a díjat szakmai munkájáért.

Szalézi Szent Ferencet (1567–1622) XI. Piusz pápa 1923-ban jelölte ki az újságírók védőszentjének. A savoyai születésű genfi püspököt 1665-ben avatták szentté, 1877-ben pedig egyházdoktorrá nyilvánították. Legismertebb műve a *Filotea* (A jámborság útja). Írásaiban kerülte a dagályosságot és a mesterkéltséget, egyszerűen, közérthetően fogalmazott. Stílusát a francia akadémia is mintaszerűnek ítélte.

A Szentatya november havi imaszándékai

Általános szándék (Szenvedő papok):

Hogy azok a papok, akik nehézségeket élnek meg, bátorítást nyerjenek szenvedésükben, támaszt kételyeikben és megerősítést hűségükben.

Missziós szándék (Latin-amerikai egyházak):

Hogy Latin-Amerika egyházai, a földrészükön folyó misszió gyümölcseként küldjenek misszionáriusokat más egyházakba.

Kosztolányi Dezső Halottak

Volt emberek.

Ha nincsenek is, vannak még. Csodák.
Nem téve semmit, nem akarva semmit,
hatnak tovább.

Futók között titokzatos megállók.

A mély sötét vizekbe néma, lassú
hálók.

Képek,

már megmeredtek és örökre
szépek.

Nem-élők,

mindent felejtő, mindent porba ejtő
henyélők,

kiknek kezéből a haraszt alatt
lassan kihullt a dús tapasztalat.

Nem tudja itt Newton az egyszeregyet,
fejére tompa éjszaka borul,

Kleopatra a csókokat feledte,

és Shakespeare elfelejtett angolul.

Nem ismeri meg itt anya a lányát,

sem a tudós ezer bogos talányát.

Ábrándok ők, kiket valóra bűvöl

az áhítat, az ima és a csók.

Idézetek egy régi-régi műből,

kilobbant sejtcsomók.

Adventi lelkigyakorlat a Martineumban

Adventi lelkigyakorlatot tartanak november 29-e (péntek) és december 1-je (vasárnap) között Szombathelyen, a Martineum Felnőttképző Akadémián. A lelkigyakorlatot dr. Kránitz Mihály, a PPKE tanszékvezetője tartja. A lelkigyakorlaton való részvételi díj szállással és teljes ellátással együtt 10.000 Ft/fő. A jelentkezéseket november 15-ig várják. A programot a Renovabis támogatja. Jelentkezni az alábbi elérhetőségeken lehet: Martineum Felnőttképző Akadémia 9700 Szombathely, Karmelita u. 1. Telefonon a 94/514-354-es számon, a markovits@martineum.hu e-mail címen, valamint a www.martineum.hu-n.

SPORTHUMOR

hogy a játékvezető Maczkó, akkor itt az egész állatkert.

• • •

Az angolok szokás szerint meglepően agresszívan kezdtek.

• • •

Azt kell mondanom, amit már Dobó István is mondott 1552-ben, az egri vár védeése közben: feljöttek a törökök.

• • •

Tipikus svéd kapus: beállt a kapuba, s véd.

• • •

A gól nélküli döntetlen végeredménye nulla-nulla.

• • •

Most pontot tehetett volna a továbbjutás kérdőjelére.

• • •

A Vasas kapusa, Kakas dobja ki a labdát, amely Farkashoz kerül, aki jól passzol Nyúlhoz. Ha hozzáteszem,

Milyen jól el lehetne adni ezeket a játékosokat, ha gépkocsik lennének. Az eladónak csak annyit kellene mondania: ezt nézze uram, alig futott.

• • •

Zidane eltéveszthetetlen stílusban kezeli a labdát. Hoppá, most látom ez nem is Zidane.

• • •

Tizenegyes, érdekes döntés. De lássuk csak, az argentinok újabb támadást vezetnek, szinte lekopírozzák az előző akciót és tizenegyes újra. Azaz bocsánat, az előző ismétlése volt.

• • •

Hrutka, jó lövés, bedobás.

• • •

Nem mondom a játékos nevét, mert nem látom mi van a hátára írva.

Főszerkesztő: Kürnyek Róbert • **Főszerkesztő-helyettes:** Ipacs Bence • **Szerkesztők:** Csuti-Mátyás Zsófia, Déri Péter, Horváth István Sándor, H. Pezenhófer Brigitta, Kovács József, Salamon Viktória, Teklits Tamás • **Nyomdai kivitelezés:** Premier Nyomda Kft. (1117 Budapest, Budafoki út 64.) • **Felelős vezető:** Hlinka Zsolt • **Megrendelés száma:** 73171-12 • 2013. október • **Kiadó:** Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3.) • **Telefon:** 94/513-191 • **E-mail:** info@martinuskiado.hu • **Internet:** www.martinuskiado.hu • **Felelős kiadó:** Teklits Tamás igazgató • **ISSN 2060-145X** • Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.